

WELKOM!

Infoboekje voor werkplekmentoren

**ESF-PROJECT ANTWERPEN
KANSEN VOOR TALENT IN DE KINDEROPVANG**

INVESTEERT IN
JOUW TOEKOMST
ESF

REGIE
KINDER
OPVANG
STAD ANTWERPEN

WELKE INFORMATIE VIND JE IN DIT BOEKJE?

- Alles wat je moet weten over mentorschap
 - Wat is mentorschap?
 - Wat is jouw opdracht?
 - Concrete tips om de cursist te begeleiden
 - Tips voor een warm welkom
 - Tips om feedback te geven
 - Stimuleer de cursist met een uitdaging van de week
 - Een overzicht van alle partners die betrokken zijn
 - Wat verwacht de school van jou als werkplekmentor?
 - Wat kan je van de ESF-mentor verwachten?
 - Wat kan je van Atlas verwachten?
 - Vier bijlagen die je kunnen ondersteunen
 - Sjabloon om contactgegevens te verzamelen
 - Feedbackformulieren
 - Zelftest om je vaardigheden als mentor in kaart te brengen
 - Voorbeeld van een actieplan om concreet te werken aan een groeipunt
-

WAT IS MENTORSCHAP?

Collega-kinderbegeleiders creëren samen een werkomgeving waar iedereen zich goed en welkom voelt. Ze zorgen voor een **warme werksfeer** waar gelijkwaardigheid, open communicatie en respect voor andere socioculturele achtergronden en geloofsovertuigingen de basisvoorwaarden vormen voor een aangename en leerrijke leerervaring.

De **werkplekmentor** speelt een belangrijke en onmisbare rol bij het kwalificatietraject van de toekomstige kinderbegeleid(st)er. Hij/zij hoeft deze rol niet alleen op te nemen. Het is belangrijk dat het **volledige team** achter de keuze staat om een cursist op de werkvloer te begeleiden en als gelijkwaardige collega te beschouwen. De werkplekmentor draagt samen met de cursist de eindverantwoordelijkheid voor een succesvolle leerervaring, maar kan ook de collega's inschakelen bij de ondersteuning en begeleiding.

Je engageert je om een kinderbegeleider in opleiding intensief op te volgen. Dit engagement draagt bij tot een kwaliteitsvolle dienstverlening in de kinderopvang.

WAT IS JOUW OPDRACHT?

- Je speelt een heel belangrijke rol bij de competentieverwerving van de cursist en bij het goede verloop van het leerproces. Je deelt jouw ervaringen en vaardigheden om de cursist te laten groeien.
- Je begeleidt en ondersteunt de cursist op de werkplek. Je bent het aanspreekpunt voor de cursist, voor de werkplekcoach en de ESF-mentor.
- Met het nieuwe leerplan worden een aantal van de competenties niet meer tijdens een klassieke les op school aangeleerd. Het is jouw taak om te zorgen dat de cursist deze competenties kan aanleren tijdens het werkplekleren.
- Je engageert je om jezelf te professionaliseren in je rol als werkplekmentor. We voorzien hiervoor begeleiding en ondersteuning.

De ESF-mentor geeft extra uitleg bij het maken van de opdrachten.

TIPS VOOR EEN WARM WELKOM

- Mentorschap doe je niet alleen, betrek het hele team erbij!
- Stel de cursist voor aan je collega's. Zorg dat voor iedereen duidelijk is wat het doel van het werkplekleren is, wat ze van de cursist kunnen verwachten en wanneer de cursist op de werkplek zal zijn. Geef dit boekje zeker eens door aan je collega's.
- Zorg dat er de eerste stagedag van de cursist genoeg personeel aanwezig is zodat je voldoende tijd kan nemen.
- Verwelkom de cursist! Zorg dat hij/zij weet wie de eerste dag aanwezig is en wie zijn/haar aanspreekpunt is.
- Stel controlevragen om te weten of de cursist alle informatie goed begrijpt (bv. Wat moet je eerst doen?)
- Moedig de cursist aan om zelf vragen te stellen.
- Herhaal de eerste dagen/weken belangrijke info een aantal keer. Ga er niet van uit dat de cursist meteen alle info zal onthouden.
- Laat de cursist een voorstelling van zichzelf maken voor ouders. Hang de informatie op een zichtbare plaats in de kinderopvang op zodat de ouders de cursist beter leren kennen.

TIPS OM FEEDBACK TE GEVEN

Wanneer geef je feedback?

- Geef dagelijks feedback.
- Zo snel mogelijk tijdens of na de situatie waarop je feedback wil geven.
- Plan een vast moment in (bv. tweewekelijks) om apart te zitten.

Hoe geef je feedback?

- Vraag hoe het gaat, of het allemaal lukt.
- Kom terug op het vorige gesprek: vraag wat de cursist heeft gedaan met de vorige feedback en wat er veranderd is. Benoem het zeker als jij merkt dat het nu anders loopt.
- Geef concrete feedback, geef voorbeelden.
- Benoem ook de positieve dingen. Om te kunnen groeien, heeft de cursist zelfvertrouwen nodig.
- Noteer de feedback.
- Stel een actieplan op (zie voorbeeld in bijlage).
- Geef feedback op het gedrag en niet op de persoon.

Denk na over hoe je feedback geeft.

- Geef feedback op een plaats en tijdstip waar de cursist zich veilig genoeg voelt om vragen te stellen of extra uitleg te vragen.
- Doe dit op een open, nieuwsgierige manier. Spreek vanuit jezelf: benoem wat jij hebt gezien en welk gevoel dit jou geeft. Vraag na hoe de cursist dit heeft ervaren. Ga samen op zoek naar wat nodig is om dit aan te pakken.
- Formuleer samen met de cursist een concreet actiepunt: wat ga je deze week doen om hieraan te werken (zie 'uitdaging van de week').
- Maak samen met de cursist een actieplan (zie bijlage actieplan).
- Vraag bij het feedback geven waarom dit voor de cursist moeilijk/makkelijk is. Misschien zijn bepaalde handelingen of opdrachten niet duidelijk of heeft de cursist al ervaring in een aantal zaken.

STIMULEER DE CURSIST MET EEN UITDAGING VAN DE WEEK

Geef een concrete, haalbare opdracht aan de cursist. Vraag zeker na of de cursist weet hoe hij/zij dit moet doen. Laat de cursist een week uitproberen. Praat daarna over wat hiervan nu het effect was...

Hieronder vind je alvast een aantal voorbeelden van uitdagingen gebaseerd op vaak voorkomende moeilijkheden tijdens het werkplekleren.

Initiatief nemen

- Jij neemt deze week het initiatief voor het eetmoment.
- We kiezen samen 1 kindje, jij spreekt de ouders van dit kindje aan tijdens brengen en halen.

Contact maken met kinderen

- Glimlach naar de kinderen.
- Ga mee op de mat zitten met de kinderen en ga mee in hun spel.

Praten tegen kinderen

- Benoem tijdens een verzorgingsmoment alles wat je doet, elk lichaamsdeel dat je aanraakt.
- Kies een liedje dat je zeker elke dag een aantal keer zingt met de kinderen.
- Kies een boekje en lees enkele keren voor, altijd op een andere manier.

Tempo van het kind volgen

- Jij bereidt deze week geen enkel spel voor en bedenkt niets zelf. Ga bij de kinderen zitten en doe mee met wat zij doen.

WAT VERWACHT DE SCHOOL VAN JOU ALS WERKPLEKMENTOR?

- Je geeft ondersteuning bij de opdrachten die de cursist krijgt.
- Je vult een tussentijdse en eindevaluatie in. Deze bespreek je met de cursist en met de werkplekcoach.
- Je geeft de cursist feedback zodat hij/zij het eigen functioneren kan verbeteren.
- Je bespreekt samen met de werkplekcoach het functioneren van de cursist.

WAT KAN JIJ VAN DE ESF-MENTOR VERWACHTEN?

- De ESF-mentor komt regelmatig de cursist observeren.
- De ESF-mentor maakt gebruik van videocoaching om samen met de cursist zijn/haar functioneren te bespreken.
- Je kan de ESF-mentor altijd contacteren met vragen over administratie, evaluatie, functioneren van de cursist..
- We organiseren enkele overlegmomenten met alle werkplekmentoren. Die momenten maken deel uit van ons Lerend Netwerk. We wisselen telkens over een ander onderwerp uit met elkaar en leren van elkaars ervaringen.

WAT KAN JIJ VAN ATLAS VERWACHTEN?

Atlas is partner in het ESF-project 'Kansen voor talent in de kinderopvang'. Zij geven informatie en advies over taal oefenkansen, taalbeleid en diversiteit op de werkvloer. Heb je als werkplek vragen over een van de bovenstaande thema's? Neem contact op via jasmien.heyman@antwerpen.be.

BIJLAGE CONTACTGEGEVENS

Cursist

naam:

adres:

.....

e-mailadres:

telefoonnummer:

contactpersoon in geval van nood:

Werkplekcoach (school)

naam:

e-mailadres:

telefoonnummer:

ESF-mentor

naam:

e-mailadres:

telefoonnummer:

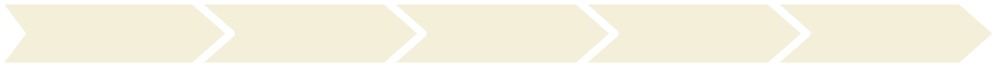
BIJLAGE ZELFTEST MENTORSCHAP

Doe dit bij het begin, midden en op het einde van de stageperiode. Zo krijg je een beeld van jouw eigen persoonlijke en professionele groeiproces.

Waar liggen jouw groeipunten als mentor? Waar ben je al goed in?

Kleur de groeibalk tot hoever je denkt te staan bij de verschillende vaardigheden.

Je beleeft het mentorschap niet als een last, maar als een **bewuste en vrije keuze**. Je engageert je om een cursist te begeleiden en ondersteunen bij het verwerven van de nodige competenties en vaardigheden.

Je hanteert open, directe en **respectvolle communicatie**.

Je bent voldoende **aanwezig** om de continuïteit van het mentorschap te garanderen. Je krijgt en neemt de nodige tijd om de cursist op een structurele manier te begeleiden in het leren van (nieuwe) competenties.

Je geeft de cursist de **nodige tijd en middelen** om opdrachten en taken uit te voeren.

Je **inspireert** de cursist en treedt op als rolmodel.

Je geeft **constructief feedback** gebaseerd op objectieve observaties zonder oordelen en vooroordelen.

Je benadert de cursist **discreet** bij gevoelige feedback (bv. niet in aanwezigheid van ouders).

Je geeft de cursist de nodige **ruimte om te experimenteren**, zelf dingen uit te proberen en te groeien.

Je bent je ervan **bewust dat je eigen capaciteiten en referentiekaders** niet kunnen beschouwd worden als maatstaven voor het leertraject van de cursist. Je weet dat de sterkte- en groeipunten van de cursist anders zijn dan die van jou. Je bezit de vaardigheid om dit te beschouwen als een verrijking en niet als een bedreiging.

Je neemt op **eigen initiatief** contact op met de ESF-mentor en werkplekcoach indien nodig.

Je spreekt vanuit jezelf (ik-boodschap), je geeft je eigen gevoel mee bij gedrag van de ander (bv. ik vind het niet fijn dat.../ik word erg zenuwachtig wanneer...)

BIJLAGE VOORBEELD ACTIEPLAN

GROEIPUNT:

'Wanneer mama haar kindje komt halen, vind je het moeilijk om haar aan te spreken en te vertellen hoe de dag verlopen is.'

ACTIE 1:

- We kiezen samen één ouder aan wie jij zal vertellen hoe de dag van haar/zijn kindje is verlopen.
- Voor de ouder komt, neem je even tijd om na te denken wat je kan vertellen. Denk aan: eten, slapen, verzorging maar ook: heeft het kindje goed gespeeld? Met wie of welk speelgoed? Wat heb je het kind zien doen dat interessant was om door te geven?...
- Oefen het gesprekje met een collega.
- Doe het gesprekje met de ouder, vraag een collega om van op afstand mee te volgen en je nadien feedback te geven.

ACTIE 2:

- Je kiest en bereidt zelfstandig voor wat je tegen de ouders gaat zeggen.
- Je doet het gesprekje zelfstandig.

ACTIE 3:

- Je kan het gesprekje doen zonder een uitgebreide voorbereiding.

ACTIE 4:

- Je spreekt ook andere ouders aan.

ACTIE 5:

- Je neemt zelf initiatief om ouders aan te spreken bij het gesprekje op het einde van de dag.